

Управа за спречавање прања новца – Годишњи извештај о раду

САДРЖАЈ

УПРАВА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА – ДОПРИНОС РЕЗУЛТАТИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2019–2025.....	3
Непосредни резултат 1 – Разумевање ризика и интерресорна сарадња и координација.....	5
Непосредни резултат 2 – Међународна сарадња	6
Непосредни резултат 3 – Превентивне мере и надзор над финансијским сектором	6
Непосредни резултат 4 – Превентивне мере и надзор над нефинансијским сектором	7
Непосредни резултат 5 – Транспарентност правних лица и стварно власништво.....	7
Непосредни резултат 6 – Финансијскообавештајни рад	7
Непосредни резултат 7 – Истраге и поступци за прање новца.....	8
Непосредни резултат 8 – Одузимање имовине стечене криминалом	8
Непосредни резултат 9 – Истраге и поступци за финансирање тероризма.....	9
Непосредни резултат 10 – Финансијске санкције за спречавање тероризма и транспарентност непрофитног сектора.....	9
Непосредни резултат 11 – Финансијске санкције за спречавање ширења оружја за масовно уништење	9
ЕФИКАСНА НАЦИОНАЛНА КООРДИНАЦИЈА И СТРАТЕШКЕ АКТИВНОСТИ.....	10
ПРАВНИ ПОСЛОВИ И УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОПИСА СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА	11
Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма	11
Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење.....	12
Мишљење о примени Закона и прописа донетих на основу Закона	12
Стручни испит за издавање лиценце за обављање послова овлашћеног лица	12
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА.....	13
Сарадња са Комитетом MONEYVAL	13
Сарадња са Саветом Европе	14
Сарадња са ФАТФ.....	14
Сарадња са ЕАГ	15
Остала међународна сарадња	15
Сарадња са УНОДЦ	15
Сарадња са ОЕБС.....	16
Сарадња са ГИЗ	16
Сарадња са Британском амбасадом	16
Сарадња са другим ФОС	16
ИЗВЕШТАЈИ О СУМЊИВИМ АКТИВНОСТИМА У ВЕЗИ СА СУМЊОМ У ПРАЊЕ НОВЦА И ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА	16
ТИПОЛОГИЈЕ ПРАЊА НОВЦА.....	18
1. Злоупотреба личних рачуна физичких лица у пословне сврхе	18
2. Преварне радње код трговине дигиталном имовином.....	18

3. Трговина половним аутомобилима.....	19
4. Извлачење средстава са рачуна правних лица	19
САРАДЊА УПРАВЕ СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА	21
Тужилаштва.....	21
Војно-безбедносна агенција	22
Министарство унутрашњих послова	22
Пореска управа	22
Агенција за спречавање корупције	23
Народна банка Србије	23
Управа царина.....	23
Сарадња са партнерским службама из иностранства	23
СПРЕЧАВАЊЕ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА	24
НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД ОБВЕЗНИКА.....	24
Сprovedени надзор	25
Судске одлуке	26
Превентивно деловање - слање Смерница као инструкција за рад	26
УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА И ЉУДСКИ РЕСУРСИ У 2025. ГОДИНИ.....	26
МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	28
ПРИМЕНА ФАТКА СПОРАЗУМА.....	28
ПРИЛОГ 1 ОБУКЕ.....	29

УПРАВА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА – ДОПРИНОС РЕЗУЛТАТИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2019– 2025.

На основу налаза извештаја Комитета Савета Европе – MONEYVAL из 2026.

Управа је била кључна у иницирању промене приступа 2019-2025. Битно другачији приступ координацији у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма¹, нарочито од 2018. године, довео је суштинског интересовања код кључних државних органа за стандарде и преузимања одговорности за њихово спровођење (ownership). Органи су препознали не само потребу за усклађивањем него и практични значај алата који су им на располагању у домаћим прописима, а који су у великој мери производ усклађивања са међународним (ФАТФ) стандардима. Тај промењени приступ подразумевао је континуирано одржавање пажње на овој проблематици на највишем институционалном и политичком нивоу, као и систематско бављење претњама, рањивостима и ризицима како у превентивном тако и у репресивном делу система. Механизми који су томе највише допринели јесу редовне националне процене ризика и различити механизми међусобне координације и сарадње, као што су национална координациона тела, стручни тимови, интерресорне обуке и слично. У иницирању ових промена и управљању њима, Управа за спречавање прања новца (у даљем тексту: Управа) је имала кључну улогу.

Стиче се утисак да се, у претходној фази развоја система, на Управу гледало као на најбитнији, па и једини орган који је одговоран за питања усклађивања са стандардима и стање у систему. Такви ставови су карактеристични за системе у раним фазама развоја, не само у Србији. Међутим, применом новог приступа дошло је до битне промене јер је са растом институционалне свести о корисности стандарда и одговорности институција, и перцепција Управе постала реалнија. Сада се на Управу гледа као на битан али свакако не и једини орган задужен за питања везана за прање новца и испуњавање међународних стандарда у овој области.

Те нове околности омогућиле су Управи да се знатно више концентрише на своје кључне функције, а то су тактичка и стратешка анализа, односно пријем, анализа и прослеђивање сумњивих трансакција, али и на откривање нових трендова, типологија и растућих претњи и ризика.

Ова системска промена је и најзаслужнија за значајне резултате које је Србија постигла од 2019. године на плану техничке усклађености са стандардима, али пре свега на плану примене тих прописа, тј. ефективности/делотворности система.

У теоријско-методолошкој поставци међународних стандарда, општи циљ примене стандарда јесте заштита целокупног финансијског система државе од злоупотреба односно пласмана нелегално стеченог капитала. У даљој методолошкој разради, ка остваривању тог општег циља, систем треба да води исправна примена стандарда чији су жељени ефекти, тј. 11 непосредних резултата (исхода) груписани у 3 тематске целине.

Док непосредни резултати (НР) мере неке конкретне функције система, тематске целине дају увид у једну ширу слику делотворности система. Те три целине су:

- **Разумевање ризика, политике, координација и сарадња**

¹ Активно Координационо тело за спречавање прања новца и финансирања тероризма, којим председава ППВ и МФ, са другим механизмима координације и сарадње (радне групе за НПР, стручни тимови)

- Сагледава се да ли земља добро идентификује претње и колико су делотворни њени механизми националне и међународне сарадње.
- Обухвата: **НР 1** (Ризици и координација) и **НР 2** (Међународна сарадња).
- **Спречавање уласка прихода од криминала у финансијски систем и друге секторе, и њихово откривање у систему**
 - Циљ је заштитити тзв. „капије“ система кроз надзор и превентивне мере.
 - Обухвата: **НР 3** (Превентивне мере и надзор над **финансијским** сектором), **НР 4** (Превентивне мере и надзор над **нефинансијским** сектором) и **НР 5** (Транспарентност правних лица и стварно власништво).
- **Откривање, онемогућавање и санкционисање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење (пролиферације)**
 - Овде се мере оперативни резултати истрага, одузимања имовине и изречених санкција.
 - Често се дели на три под-циља:
 - **(Прање новца):** Обухвата **НР 6** (Финансијскообавештајни рад), **НР 7** (Истраге и поступци) и **НР 8** (Одузимање имовине).
 - **(Финансирање тероризма):** Обухвата **НР 9** (Истраге ФТ) и **НР 10** (Циљане финансијске санкције за ФТ).
 - **(Финансирање пролиферације):** Обухвата **НР 11** (Циљане финансијске санкције за пролиферацију).

Напредак Републике Србије у односу на Извештај Манивала из 2016. године приказан је у следећој табели, а овај одељак Годишњег извештаја за 2025. указује на елементе непосредних резултата у којима је Управа имала кључну улогу.

	11 области процене (Непосредни резултати)	Оцене из 2016. (за степен делотворности)	Оцене из 2025. (за степен делотворности)
1	Разумевање ризика и интересорна сарадња и координација	Умерен	Знатан
2	Међународна сарадња	Умерен	Знатан
3	Превентивне мере и надзор над финансијским сектором	Умерен	Знатан
4	Превентивне мере и надзор над нефинансијским сектором	Умерен	Умерен
5	Транспарентност правних лица и стварно власништво	Умерен	Значајн
6	Финансијскообавештајни рад	Умерен	Умерен
7	Истраге и поступци за прање новца	Низак	Знатан
8	Одузимање имовине стечене криминалом	Умерен	Знатан
9	Истраге и поступци за финансирање тероризма	Умерен	Умерен
10	Финансијске санкције за спречавање тероризма и транспарентност непрофитног сектора	Низак	Умерен
11	Финансијске санкције за спречавање ширења оружја за масовно уништење	Низак	Знатан

Дакле, иако је снажнији ангажман других институција у знатној мери смањио притисак на Управу, она је и даље, по природи својих надлежности и делокруга рада, остала ангажована у скоро свим сегментима система (превентивног и репресивног).

Управа је контакт тачка за сарадњу са међународним организацијама. Пре приказа улоге и резултата Управе у систему, у светлу последњег Извештаја о евалуацији Републике Србије од стране Комитета Савета Европе MONEYVAL, треба рећи да Управа од свога оснивања 2002. године служи као контакт тачка Републике Србије за сарадњу са готово свим међународним организацијама које се баве спречавањем прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење. То се пре свега односи на ФАТФ, Манивал², Евроазијска група за спречавање прања новца и финансирања тероризма, релевантне службе Европске уније итд. Битна је референтна тачка, у погледу ових питања и за ММФ, Светску банку, и органе страних држава. У том смислу, Управа добар део својих ресурса користи за одржавање тих контаката и координацију са другим органима ради активног учешћа у раду тих механизма међународне сарадње.

Извештај о евалуацији. У извештају се даје најактуелнији, целовит и објективан, приказ информација и у погледу улоге Управе у систему Републике Србије за спречавање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење.³

У извештају се дају следеће битне оцене које се односе на Управу:

Непосредни резултат 1 – Разумевање ризика и интерресорна сарадња и координација

Оцена: Знатан степен делотворности

У Извештају се наводи: „Евалуаторски тим похваљује српске власти, предвођене националним **Координационим телом (КТ)** и **Радном групом за НПР**, за темељне процене ризика које су спровели и које олакшавају планирање циљаних мера за ублажавање ризика.“⁴

Управа има кључну улогу у раду КТ - пружа стручну и техничку подршку за његов рад и има 5 представника (10% укупног броја чланова). У Радној групи за НПР посебно доприноси кроз своју финансијску аналитику и аспекте превенције у нефинансијском сектору.

Надаље, „Србија је постигла висок ниво **координације политика** у области спречавања прања новца и финансирања тероризма и показује способност да осмисле квалитетне планове и стратегије за циљање идентификованих ризика. Координационо тело и мрежа координатора ефикасно прате спровођење националних акционих планова за спречавање прања новца и финансирања тероризма. Током периода прегледа спроведене су бројне **законодавне и оперативне реформе** и побољшан је режим спречавања прања новца и финансирања тероризма у Србији.“

Управа је руководила израдом свих националних стратегија до сада, укључујући и тренутно важећи стратешко-оперативни план, а њена улога је за унапређење система кроз доношење и измене **два кључна прописа** – Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: Закон) и Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење (у даљем тексту ЗОРИ).

² Шеф делегације Републике Србије при Манивалу је директор Управе.

³ Извештаји Манивала пружају целовит и објективан приказ ситуације у државама чланицама у погледу мера које те државе предузимају у борби против прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење. Извештај о евалуацији Републике Србије је усвојен 17. децембра 2025, а објављен 4. фебруара 2026.

⁴ Кључни налази, стр. 30

Када је у питању примена резултата НПР у раду саме институције, у Извештају се истиче да **Управа свој рад усклађује са налазима НПР** (нпр. приоритизује рад по пријавама сумњивих активности сходно ризицима), као и да учествује, заједно са другим органима (тужилаштво, полиција, царина, обавештајне службе) у различитим радним групама ради унапређења оперативне координације у поступању у сложеним предметима, што је заједно са мрежом службеника за везу, у референтном периоду допринело вођењу истрага и кривичном гоњењу у великом броју предмета прања новца.

Управа има и значајну улогу у **информисању свих учесника у систему** – из јавног и приватног сектора, о закључцима НПР и унапређењу разумевања ризика код свих учесника.

Непосредни резултат 2 – Међународна сарадња

Оцена: Знатан степен делотворности

У оквиру овог НР углавном се проверава благовременост и конструктивност међународне правне помоћи у предметима ПН, ФТ и одузимања имовине, али битну компоненту представља и сагледавање квалитета неформалне сарадње између надлежних органа (полиција, царина, порески органи, Управа, надзорни органи попут НБС).

Међу кључним налазима који су определили оцену „значајан степен делотворности“ стоји и то да **Управа активно тражи и пружа неформалну помоћ различитим каналима** и у различитим форумима, попут Егмонт групе⁵. Обрада великог броја долазних и одлазних захтева за размену финансијских информација је брза и поуздана, без евидентираних одбијања сарадње. Ово потврђује пуну интегрисаност Управе у међународну мрежу ФОС као поузданог и активног партнера у међународној размени финансијскообавештајних података.

Непосредни резултат 3 – Превентивне мере и надзор над финансијским сектором

Оцена: Знатан степен делотворности

Иако се овај НР углавном тиче рада Народне банке Србије и Комисије за хартије од вредности, рад Управе је такође оцењиван са становишта надзора над факторинг друштвима⁵. У кључним налазима, који доприносе знатном степену делотворности система у овој области, наводи се да **Управа поседује прилично развијено разумевање ризика** од ПН/ФТ које се унапређује, а које је усклађено са материјалношћу (значајем) и степеном изложености ризику сектора над којим врши надзор. Истичу се квалитетни елементи чији је циљ мерење институционалних ризика код факторинг друштава, који су сразмерни смањеној материјалности и ризику сектора. Такође се истиче **адекватност распоређености ресурса и планова надзора**, као и квалитетан рад са обвезницима (outreach).

Треба поменути и битну улогу Управе у давању мишљења обвезницима ради једнообразне примене прописа, што доприноси усклађености пословања са прописима али и ширењу свести о стандардима.

⁵ Управа је по Закону (у референтном периоду) надлежна за надзор над рачуновођама и факторинг друштвима, и у својој организационој структури има Одсек за надзор.

Непосредни резултат 4 – Превентивне мере и надзор над нефинансијским сектором

Оцена: Умерен степен делотворности (МЕ)

Одређене струке и делатности изван финансијског сектора дужне су да примењују радње и мере за СПНФТ (јавни бележници, адвокати, казина, рачуновође, итд.). У овом сектору, Управа врши надзор над рачуновођама.

Иако је делотворност за овај НР оцењена као *умерена*, Управа је показала значајан степен разумевања ризика, као и веома активну улогу у раду са обвезницима (кроз подизање свести и различите форме надзора) како самостално тако и као подршка другим органима. То је, између осталог, за резултат имало и укупан раст пријава сумњивих трансакција из овог сектора⁶, а већина пријава од рачуновођа за исход је имала прослеђивање информације тужилаштву или Пореској управи (74% у периоду 2021-2023).⁷

Како се истиче у Извештају, „[н]а основу новчаних казни изречених у току 2025, може се закључити да су износи у појединим предметима знатно виши него просек из претходног периода, а укупан износ изречених новчаних казни у току 2025.⁸ скоро је једнак износу укупно изречених новчаних казни према правним лицима у току читавог петогодишњег периода (2019–2023). Ово су позитивне назнаке које Управа треба да очува како би унапредила усклађеност у овом сектору“.⁹

Непосредни резултат 5 – Транспарентност правних лица и стварно власништво

Оцена: Знатан степен делотворности

Ова висока оцена ефективности када је реч о транспарентности власништва и стварног власништва над правним лицима јесте резултат доказаног разумевања ризика различитих правних форми организовања привредних субјеката и предузетих мера за њихово ублажавање, као и примене контролних механизма којим се обезбеђује постојање адекватних, тачних и ажурних инфомрација. У том процесу, поред кључних органа – АПР и Пореске управе – и Управа има битну улогу како у спровођењу анализа за потребе процене ризика, тако и у примени својих овлашћења из Закона која доприносе отклањању неусклађености између података о правним лицима (тј. стварним власницима) које прикупљају обвезници и података који се налазе у Централној евиденцији стварних власника.

Непосредни резултат 6 – Финансијскообавештајни рад

Оцена: Умерен степен делотворности

Непосредни резултат 6 се тиче ефективности финансијскообавештајног система у Републици Србији, а у пракси то значи да се у највећој мери тиче рада и учинка Управе.

У укупном закључку, позитивно се констатује да Управа и други надлежни органи имају приступ широком спектру финансијскообавештајних података и других информација. Нарочито се истиче да „Управа има важну улогу у систему за спречавање

⁶ Параграф 254: „Awareness raising and training activities conducted by supervisors, often in cooperation with the APML (FIU) have contributed to an overall increase in STRs, though under-reporting persists mainly regarding lawyers.“

⁷ Параграф 267, стр. 82

⁸ Од стране судова

⁹ Параграф 290, страна 86

прања новца и финансирање тероризма и генерише квалитетне аналитичке производе и обавештајне извештаје, који се понекад користе за покретање истрага прања новца и предикатних кривичних дела.“ Већина пријава сумњивих активности (SAR) долази од банака, јавних бележника и платних институција, док је допринос неких сектора вишег ризика и даље ограничен. Истиче се потреба за даљим унапређењем рада с обзиром на то да је капацитет Управе ограничен због недостатка запослених (ограничен број аналитичара задужених за обраду несразмерно великог броја случајева).

У смислу коришћења њених информација, наводи се да је Управа „допринела новим и текућим истрагама које су у неким случајевима завршиле осуђујућим пресудама. На овај начин, Управа подржава органе за спровођење закона својим аналитичким производима, и одговорима на формалне захтеве за информацијама, олакшавајући приступ финансијским подацима. Надлежни органи ефикасно размењују информације и примењују добре праксе у размени финансијскообавештајних података, као што су службеници за везу.“

Управа је већ у јануару 2026. приступила спровођењу кључних и других препоручених радњи које је Манивал дао у својој анализи за НР 6.

Непосредни резултат 7 – Истраге и поступци за прање новца

Оцена: Знатан степен делотворности

Манивал истиче да је Република Србија постигла „значајан напредак у истрагама, гоњењу и пресудама у предметима прања новца“ (у правном и институционалном оквиру) и да „тужиоци успешно воде истраге и подижу оптужнице за све врсте прања новца“. Повећан је број поступака и пресуда за прање новца међу којима су сада и предмети тзв. самопрања и прања новца од стране трећих лица. Истиче се делотворност интересорне оперативне сарадње (нарочито кроз образовање ударних група) као и сразмерност санкција, тежини учињеног кривичног дела, њихов одвраћајући ефекат и ефективност.

Управа је битан извор информација о прању новца. Као извор информација органа кривичних истрага и гоњења о потенцијалном прању новца на првом месту се наводе информације које Управа сачињава и доставља надлежним органима.

Непосредни резултат 8 – Одузимање имовине стечене криминалом

Оцена: Знатан степен делотворности

У оквиру овог НР, истиче се делотворност државе, односно њених стратегије, прописа, надлежних институција и сарадње, у одузимању имовине и трагању за имовином.

Осим тога што повремено учествује у проналажењу имовине у актуелним истрагама, битну улогу у овом НР Управа има с обзиром на своја овлашћења која се тичу ограничавања располагања и привременог одузимања имовине. Конкретно, Управа има овлашћење да обустави извршење трансакције у случајевима сумње на прање новца или финансирање тероризма, и у хитним случајевима може издати усмени налог у том смислу. У случају обуставе, Управа обавештава друге надлежне органе како би могли предузети даље мере, као што су ограничавање располагања (замрзавање) или одузимање имовине.

Управа је значајна и у систему проналажења и одузимања непријављеног или нетачно пријављеног преноса готовине и физички преносивих средстава плаћања на

доносиоца преко државне границе где остварује интензивну сарадњу са Управом царина и ВЈТ.

Непосредни резултат 9 – Истраге и поступци за финансирање тероризма

Оцена: Умерен степен делотворности

Иако су у оквиру овог НР најбитнији органи СБПТ, БИА и ЈТОК, запажена је и улога Управе. Осим учешћа у стратешком планирању (изради националне стратегије), битна је њена улога и на оперативном нивоу која се огледа у великом броју информација које Управа доставља пре свега СБПТ (али и БИА и ЈТОК), у њеним финансијским анализама, али и сарадњи са обвезницима који пријављују сумњиве активности и са којима се ради у циљу унапређења квантитета и квалитета пријава.

Осим тога, у Извештају се наводи да, ради унапређења координације на националном нивоу, Управа треба и формално да буде члан Оперативне радне групе коју у овом тренутку чине ЈТОК, СБПТ и БИА.

Непосредни резултат 10 – Финансијске санкције за спречавање тероризма и транспарентност непрофитног сектора

Оцена: Умерен степен делотворности

Циљане финансијске санкције у вези са тероризмом. Први кључни налаз који се наводи у оквиру овог НР јесте да **„Управа без одлагања спроводи циљане финансијске санкције. Евалуаторски тим похваљује усвојени приступ, а нарочито коришћење ИТ технологија како би се обезбедила непосредна примена резолуција Савета безбедности УН.“**

Овај приступ заснован је пре свега на ЗОРИ, за који је Управа надлежни орган, тј. стара се о његовој усклађености са стандардима. Управа је кључни орган како у поступку подношења захтева за стављање на листе, пријема пријава означених лица од стране обвезника, идентификацији имовине и организирању располагања имовином (замрзавању), као и сарадњи са другим органима.

И у делу који се тиче **надзора** над применом ЦФС у вези са ФТ код обвезника, **Управа има систем** посредних (кроз квалитетне упитнике) и непосредних контрола (на бази узорка изабраног на основу процене ризика) који **је најбоље оцењен** са становишта фокуса на утврђене ризике.

Заштита НПО од злоупотребе за финансирање тероризма. И у делу овог непосредног резултата који се односи на ефективност система заштите НПО од злоупотребе за финансирање тероризма, Управа има запажену улогу како кроз учешће у анализи и процени ризика тако и у раду Радне групе за вршење надзора над НПО, али и ширењу свести и размени информација.

Непосредни резултат 11 – Финансијске санкције за спречавање ширења оружја за масовно уништење

Оцена: Знатан степен делотворности

Извештај у кључним налазима наводи, између осталог следеће:

„Примена циљаних финансијских санкција (ЦФС) у вези са ширењем оружја за масовно уништење (финансирања пролиферације – ФП) спроводи се без одлагања. Развијен је софистицирани софтвер за аутоматско обавештавање обвезника о новим ставкама на листама означених лица у вези са финансирањем пролиферације и о њиховим изменама. Овај **систем је**

ефикасан и за похвалу. Постоји **оквир за координацију и сарадњу**, који је током посматраног периода константно унапређиван и који је **у великој мери делотворан**. Формиран је нови стручни тим ради унапређења сарадње. Потребно је проширити овлашћења за координацију ЦФС.

Србија је спровела две националне процене ризика (НПР) у вези са ФП, од којих је најновија била 2024. године. **Разумевање ЦФС је веома добро.** Међутим, обим и анализу извештаја о процени требало би проширити (уз ревизију коришћеног упитника), а додатне информације о ЦФС треба одлучније укључивати. Током посматраног периода, у Србији нису замрзнута средства или друга имовина као последица примене ЦФС, што је у складу са профилем ризика Србије.“

У укупном закључку за овај НР, евалуаторски тим констатује: **„Генерално, систем за примену циљаних финансијских санкција у вези са финансирањем пролиферације у великој мери је делотворан.**

Овај у пракси делотворан систем пре свега је резултат рада Управе и примене ЗОРИ за чију израду и усклађивање са стандардима је надлежна Управа. У том смислу, Управа ради и на ширењу свести о примени тог прописа кроз смернице и упутства, што даје резултате у пракси.

Осим два национална координациона тела (за ФШОМУ и СПНФТ), у Извештају се истиче значајна улога Управе у ланцу ЦФС за ФП. Управа је битан учесник у националној процени ризика, интересорној сарадњи и размени информација у вршењу контроле примене прописа код обвезника, али и када је реч о пријему, анализи и прослеђивању пријава сумњивих активности које се потенцијално односе на ФП.

ЕФИКАСНА НАЦИОНАЛНА КООРДИНАЦИЈА И СТРАТЕШКЕ АКТИВНОСТИ

Комплексност шестог по реду круга евалуације Републике Србије у области спречавања прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење, започет у мају 2024. године захтевао је истакнут ниво националне координација током 2025. године.

У предметној години, Координационо тело је успешно спровело следеће активности:

- Подношење Влади Републике Србије Извештаја о спровођењу Акционог плана уз Стратегију за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022–2024. године;
- Представљање резултата Националне процене ризика од прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење из 2024. године;
- Усвајање Стратешко-оперативног плана за спречавање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење за период 2025–2029. године;
- Сарадња и размена информација између Координационог тела и Националног координационог тела за спречавање и борбу против тероризма, као и Националног координационог тела за спречавање ширења оружја за масовно уништење;
- Формирање Стручног тима Координационог тела чији рад има континуиран оперативни карактер и односи се на сарадњу и размену информација надлежних органа у вези са финансирањем ширења оружја за масовно уништење.

Рад Управе и Координационог тела током шестог круга евалуације демонстрира висок ниво професионалности, стратешке визије и континуиране посвећености јачању система за спречавање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење.

ПРАВНИ ПОСЛОВИ И УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОПИСА СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА

Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма

У циљу усклађивања домаћег законодавства са међународним стандардима у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, и то са 40 препорука ФАТФ (Financial Action Task Force), препорукама из Извештаја Комитета Манивал као и са Директивом (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца или финансирања тероризма, први пут Закон је донет 14. децембра 2017. године.

Дана 14. марта 2025. године ступиле су на снагу одредбе Закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Најзначајније измене и допуне односе се на увођење нових обвезника Закона који ће примењивати све радње и мере познавања и праћења странке. Међу новим обвезницима су пружаоци услуга трасту или привредном друштву, лица која се баве пословима промета, организовања и спровођења лицитација уметничких предмета, драгоцених метала и драгог камења, као и пословима складиштења и чувања, прометовања и посредовања уметничких предмета ако се плаћања врше или примају у износу од 10.000 евра у динарској противвредности или више, без обзира да ли се ради о једној или више повезаних трансакција.

Такође је извршено уклађивање казнене политике са европским стандардима и захтевима Пете директиве ЕУ у овој области, као и одредбама које се односе релеватне околности који се узимају у обзир приликом одмеравања казни и мера, објављивање изречених казни и мера, поступак одлучивања надзорних органа о казнама и мерама, као и могућност коришћења правног средства против изречених одлука надзорних органа о казнама и мерама. Такође, извршено је прецизирање одредби у складу са захтевима Пете директиве ЕУ у деловима који се односе на заштиту запослених код обвезника који пријављују кршења одредаба Закона или трпе штетне радње због примене овог закона, размену информација финансијскообавештајних служби, као и на рокове чувања података, информација и документације прикупљених у складу са законом.

Закон се примењује са 2 (два) подзаконска акта, и то: Правилником о стручном испиту за издавање лиценце за обављање послова овлашћеног лица и Правилником о методологији за извршавање послова у складу са Законом, који је измењен у мају месецу. Главне новине ових измена Правилника су прописани начини и разлози на основу којих обвезник сврстава странку, пословни однос, услугу коју пружа у оквиру своје делатности или трансакцију у категорију високог ризика од прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење, а у складу са резултатима Процене ризика од прања новца, Процене ризика од финансирања тероризма, Процене ризика од финансирања ширења оружја за масовно уништење, Процене ризика правних лица и правних аранжамана, Процене ризика од злоупотребе

непрофитних организација у сврху финансирања тероризма и Процене ризика од прања новца и финансирања тероризма у сектору дигиталне имовине.

Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење

ЗОРИ је донет дана 20. марта 2015. године. Основни циљ доношења овог закона је унапређење борбе против тероризма установљавањем система превентивних и репресивних мера против финансирања тероризма као претходне неопходне фазе у вршењу терористичких аката. Доношењем овог закона, испуњавају се одредбе Главе VII Повеље Уједињених нација, која прописује да су државе чланице УН у обавези да предузимају мере на спровођењу резолуција, које у оквиру својих овлашћења доноси СБ УН.

ЗОРИ се примењује са подзаконским актом, и то Правилником о начину обавештавања физичких и правних лица о променама на листи означених лица и о начину достављања обавештења, информација и података о означеном лицу и његовој имовини.

Мишљење о примени Закона и прописа донетих на основу Закона

Група за правне послове и усклађивање прописа са међународним стандардима припрема и даје мишљења о примени одредаба Закона и подзаконских прописа донетих на основу овог Закона.

У 2025. години поднето је укупно 14 захтева за давање мишљења, од тога 3 (три) захтева поднето је од стране државних органа, исто толико од стране банака, адвоката и удружења и по 1 (један) захтев од стране институције електронског новца и физичког лица.

Овим захтевима су у већини случајева биле обухваћене одредбе Закона које регулишу ограничење готовинског пословања, затим појам функционер, одредбе које регулишу рок за чување података и нове обвезнике Закона, као и одредбе о радњама и мерама познавања и праћења странке (утврђивање стварног власника правног лица и лица страног права, утврђивање и провера идентитета без физичког присуства странке, подаци о пореклу имовине и случајеви када је обвезник, на основу Правилника о методологији за извршавање послова у складу са Законом дужан да примени појачане радње и мере познавања и праћења странке.

Мишљења се налазе на сајту Управе у делу Стручна мишљења

<http://www.apml.gov.rs/pretraga-strucnih-misljenja>

Стручни испит за издавање лиценце за обављање послова овлашћеног лица

Током предметне године Управа је спровела укупно 3 стручна испита, од којих се сваки састоји од писменог дела (теста) и усменог дела.

На основу чл. 18 Правилника о стручном испиту за издавање лиценце за обављање послова овлашћеног лица, Управа је издала укупно 89 лиценци за обављање послова овлашћеног лица.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Сарадња са Комитетом MONEYVAL

У 2025. години Република Србија је била предмет евалуације од стране Комитета MONEYVAL (Манивал) те се из тог разлога највећи број активности међународне сарадње односи управо на процес евалуације мера и радњи које држава предузима у борби против прања новца, финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење (ШОМУ).

Потребно је истаћи да је у периоду од јануара до краја априла 2025. године Управа била домаћин и координатор великог броја састанака са представницима надлежних органа и институција, који су заједно радили на попуњавању Упитника о делотворности (Effectiveness Questionnaire - рок: 20.1.2025. године). Одржани су састанци и са представницима приватног сектора – обвезника из финансијског и нефинансијског сектора.

Посета евалуаторског тима Комитета Манивал Републици Србији трајала је од 12-23.5.2025. године, а организована је у сарадњи Управе и Народне банке Србије, у чијим просторијама су састанци и одржани. Управа је ставила на располагање своје службенике као логистичку подршку, као и за потребе симултаног превода. Управа је била задужена и за превод великог броја интерних аката, извештаја, процедура, стратешких анализа, резултата надзора, итд, и то не само из своје надлежности, већ и из надлежности других органа.

У припреми за посету евалуаторског тима на њихов захтев, одржани су и онлајн састанци представника Управе и других надлежних органа са евалуаторским тимом како би се разјасниле нејасноће/недоумице у вези са ФАТФ Препоруком бр. 15 (Нова технолошка достигнућа) – 19.3.2025), Препоруком бр. 24 (Транспарентност и стварно власништво правних лица) – 25.3.2025. и Препоруком бр.8 (Непрофитне организације) – 4.4.2025.

Након посете евалуаторског тима, такође у циљу додатних појашњења одржан је онлајн састанак представника Управе и надлежних органа са евалуаторским тимом у вези са Непосредним резултатом 5 (Транспарентност и стварно власништво) 2.6.2025. године. Такође, дана 5.8.2025. године одржани су састанци Радне групе за надзор над удружењима са евалуаторским тимом, као и састанци НБС и КХОВ са евалуаторским тимом. Дана 8.8.2025. године одржан је састанак представника надзорних органа у нефинансијском сектору са евалуаторским тимом.

Достављање додатних информација, података и аката евалуаторском тиму наставило се и у периоду јуни – октобар 2025. уочи тзв.припремних састанака, који су одржани у Савету Европе, Стразбур, 14-16.10.2025.

Извештај о евалуацији усвојен је на пленарном састанку Манивала, 17.12.2025. године, у Стразбуру. Усвајању је претходила расправа о одређеним деловима извештаја на састанку Радне групе за евалуације, 15.12.2025. године. На овом састанку су разматрана тзв. Кључна питања (Key issues), која су у највећој мери решена (везано за Непосредни резултат 1 и Непосредни резултат 7). Предмет расправе на пленуму били су Непосредни резултат 6, који се тиче финансијскообавештајног рада и Непосредни резултат 8, који се тиче одузимања имовине, конкретно, одузимања имовине без осуђујуће пресуде.

Као и обично, одржана су два пленарна састанка Комитета Манивал, и то 69. састанак заједно са пленумом ФАТФ, 10-13.6.2025, којем су присуствовали директор и још један службеник Управе, представници Министарства правде – Дирекције за

управљање одузетом имовином и Народне банке Србије, и 70. састанак, 16-18.12.2025. године, на којем је учествовала делегација од 22 члана. На маргинама 69. састанка одржан је и састанак регионалне групе Европа II која у оквиру Егмонт групе окупља финансијскообавештајне службе држава које нису чланице ЕУ. Уочи 69. састанка 27.5.2025. одржан је онлајн састанак шефова делегација у Манивалу ради боље координације, имајући у виду бројност пленума заједно са ФАТФ. В.д. директора Управе учествовао је и на састанку шефова делегација у Манивалу у виртуалном формату, 16.7.2025. године, на којем се говорило о доприносима за финансирање Манивала али и правилима поступка у 6. кругу евалуације.

На нивоу Комитета Манивал и ФАТФ Управа је примила, даље проследила, објединила одговоре и назад послала Упитник о ризицима и међународној сарадњи (Risk situation and International Cooperation) у вези са сарадњом надлежних органа Републике Србије са сродним органима из Словеније, Турске, САД и Канаде, а у другом делу године и из Чешке и Албаније. Даље, Управи се циљано обратио и ММФ, који је преко ФАТФ учествовао у евалуацији Аустрије, доставивши упитник у вези са сарадњом надлежних органа Републике Србије са Аустријом, који је Управа проследила даље а потом објединила одговоре и вратила ММФ.

Уочи децембарског пленарног састанка Манивала, Управа је дала коментаре на извештаје о појачаном праћењу (Follow-up reports – FURs) Словачке и Азербејџана.

Такође, Управа је проследила НБС, КХОВ, МУП и ЈТОК упитник Манивала у вези са Пројектом о типологијама – употреба дигиталне имовине, пружалаца услуга у вези са дигиталном имовином и платформи у прању криминалне имовине. На упитник је одговорено у року, до 31.7.2025.

Сарадња са Саветом Европе

У оквиру шире сарадње са Саветом Европе, Управа је одговорила на упитник о прикупљању података у вези са еколошким криминалом. У оквиру пројекта *Сузбијање економског криминала у Републици Србији*, који финансира Краљевина Шведска а спроводи Савет Европе, започета је анализа усклађености Закона са Шестом ЕУ директивом.

Сарадња са ФАТФ

Управа је обезбедила учешће представника Управе царина на затвореном вебинару – *Препорука 32 и одузимање готовог новца у прекограничном преносу*.

Управа је дужна да на кварталној основи обавештава ФАТФ о евантуалним новостима у смислу оперативних сазнања која указују на везу са ИСИЛ и Ал Каидом, као и да назначи шта је учинила по питању обавештавања обвезника о високоризичним државама према којима ФАТФ захтева предузимање одређених мера. Такође, представник Управе и НБС имају приступ ФАТФ вебкасту.

На основу прилога Управе за ажурирање свеобухватног извештаја о ризицима од финансирања тероризма, Радна група за ризике, трендове и методологију ФАТФ одлучила је да тај прилог уврсти у студију случаја о злоупотреби непрофитног сектора у сврхе финансирања тероризма.

Управа је надлежним органима проследила позив за учешће на вебинару ФАТФ о сложеним случајевима финансирања ШОМУ и заобилажењу санкција у вези са финансирањем ШОМУ, који одржан 29.7.2025. године.

Управа је проследила позив НБС за учешће на онлајн састанку ФАТФ о дигиталним валутама централних банака који је одржан 25.9.2025. године. НБС је позитивно одговорила на овај позив.

Управа је проследила Управи за игре на срећу Упитник о ризицима у сектору игара на срећу у октобру, на који је одговорено у задатом року.

Управа је КХОВу проследила позив на учешће за Симпозијум о дигиталним валутама, 17.12.2025. године, на који је позитивно одговорено.

Активности у Егмонт групи

Егмонт група се састаје једном годишње у пуном саставу и још једном на нивоу радних група.

У 2025. години одржани су следећи састанци:

1) Годишњи састанак радних група Егмонт групе одржан је 27.1-7. 2. 2025. у виртуалном формату. Руководилац Групе за међународну сарадњу пратио је састанак Радне групе за чланство, подршку и усклађеност са стандардима Егмонт групе.

2) 31. пленарно заседање Егмонт групе и састанци радних група одржани су у периоду 7-11.7.2025. године у Луксембургу, уз присуство в. д. директора Управе. Након пријема нових чланова на пленарном заседању, Егмонт група броји 181 финансијскообавештајну службу у свом чланству.

Сарадња са ЕАГ

У току 2025. године одржана су два пленума Евроазијске групе за борбу против прања новца и финансирања тероризма (ЕАГ), заједно са састанцима радних група (тзв. пленарна недеља). Прва пленарна недеља одржана је 26-30.5.2025. године у Москви. Управа није имала представника. Друга пленарна недеља одржана је у периоду 23-27.11.2025. године у Минску, Белорусија, где је Управа имала своју делегацију.

Остала међународна сарадња

Сарадња са УНОДЦ

Почетком 2025. године Управи су се обратили консултанци УНОДЦ за питања пролиферације (ШОМУ), нудећи помоћ у реализацији активности од системског значаја за Републику Србију у контексту спречавања финансирања ШОМУ. Прелиминарно је договорено да стручни тим УНОДЦ помогне у реализацији активности из Акционог плана, међутим, због обустављеног финансирања из САД, планови нису реализовани.

На позив УНОДЦ, представник Управе учествовао је на састанку о спречавању финансирању ШОМУ у организацији Глобалне иницијативе за борбу против прања новца (ГПМЛ), који је одржан у Међународном конгресном центру у Бечу, 5-7.3.2025. године.

Такође, Управа је дала коментаре на Нацрт извршног резимеа Конвенције УН против корупције.

Представници Управе учествовали су на првом састанку иницијативе ФИАД (FIAD – Financial institutions against drugs), 4.12.2025. године у виртуалном формату.

Сарадња са ОЕБС

Управа је одговорила на Упитник ОЕБС о имплементацији Акционог плана за борбу против трговине људима.

Активности у процесу преговора са Европском унијом

Представник Управе присуствовао је састанку Подоодбора за правду, слободу и безбедност 6.3.2026. године. Управа је израдила прилог за Годишњи извештај Европске комисија о напретку Републике Србије, а дала је и значајни допринос успешној апликацији Републике Србије за СЕПА и имала улогу у повезивању на платформу Euroclear.

Сарадња са ГИЗ

Управа сарађује са Немачком агенцијом за међународну сарадњу – ГИЗ у оквиру Глобалног програма ГИЗ за борбу против незаконитих финансијских токова (Global Programme Combating Illicit Financial Flows).

В.д директора учествовао је 20.11.2025. године на регионалном састанку шефова ФОС у Скопљу, који је организовао ГИЗ.

Сарадња са Британском амбасадом

Дана 7.7.2025. године у Управи је одржан састанак, на којем се дотадашњи официр за везу са Националном агенцијом за борбу против криминала (National Crime Agency – NCA) захвалио Управи на сарадњи пред одлазак на нову дужност. Истовремено је представљен нови официр за везу. Изражена је обострана спремност за још бољу сарадњу.

Сарадња са другим ФОС

У фебруару 2025. године одржан је виртуални састанак са представницима Росфинмониторинга у вези са конкретним захтевом за информацијама који је Управи упућен.

У мају 2025. године ФОС Азербејџана упутио је Управи упитник о играма на срећу које се приређују преко интернета, како би сагледао могућа решења у регулацији и надзор над овим типом игара на срећу. Упитник је прослеђен Управи за игре на срећу, која је пружила тражене одговоре ФОСу Азербејџана.

На захтев колега из ФОС Острва Ман, одржан је виртуални састанак о искуствима Управе у шестом кругу евалуације од стране Комитета Манивал. Састанак је водио в.д. директора Управе.

ИЗВЕШТАЈИ О СУМЊИВИМ АКТИВНОСТИМА У ВЕЗИ СА СУМЊОМ У ПРАЊЕ НОВЦА И ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА

Анализом примљених извештаја о сумњивим активностима у вези са прањем новца и финансирањем тероризма баве се, у складу са одредбама важећег Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места из 2025. године, Група за преаналитику, Одсек за анализу сумњивих трансакција, Одсек за сарадњу са другим државним органима и Група за спречавање финансирања тероризма.

У току 2025. године у Управи отворено је укупно 1.587 нових предмета. Наведени број предмета обухвата извештаје о анализама сумњивих активности, податке и информације размењене са надлежним државним органима у Републици Србији и партнерским службама у иностранству.

Обвезници Закона пријавили су укупно 2.572 извештаја о сумњивим активностима у 2025. години.

Укупна вредност пријављених извештаја о сумњивим активностима у 2025. години износи РСД 294.043.569.457,02 (ЕУР 2.509.122.856,54).

Део пријављених сумњивих новчаних средстава (ЕУР 884.000.000,00) односи се на активности које су биле у плану, али које нису реализоване, с обзиром да су обвезници благовремено предузели одговарајуће радње у складу са законом и пријавили исте Управи као сумњиве.

Преглед пријављених сумњивих извештаја по обвезницима приказан је у следећој табели:

Обвезници	Број пријављених сумњивих извештаја
Банке	1.579
Предузетници и правна лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга	8
Друштва за ревизију и самостални ревизори	11
Друштва за осигурање	16
Факторинг друштва	3
Брокерско-дилерска друштва	6
Поштански оператори	27
Посредници у промету и закупу непокретности	4
Адвокати	3
Јавни бележници	191
Платне институције	369
Овлашћени мењачи	144
Приређивачи посебних игара на срећу у играчницама – казина	33
Приређивачи игара на срећу преко средстава електронске комуникације	105
Даваоци финансијског лизинга	26
Институција електронског новца	11
Пружаоци услуга повезаних са дигиталном имовином	21
Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима	0
Друштва за управљање инвестиционим фондовима	12
Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности	3

Од укупног броја пријављених извештаја о сумњивим активностима 1.335 извештаја се односи на предмете отворене у ранијим годинама, док је у односу на 1.237 извештаја отворен нови аналитички предмет.

Управа је у циљу прикупљања додатних података за анализу, обвезницима упутила укупно 5.741 захтев.

У односу на прошлу годину, уочен је пораст броја пријава извештаја о сумњивим активностима од стране банака и платних институција. Разлог за наведену појаву јесте учестало коришћење услуга платних институција приликом вршења трансакција

платног промета, како би се избегло коришћење личних рачуна налогодаваца, што може указивати на покушај прикривања порекла средстава којима та лица располажу.

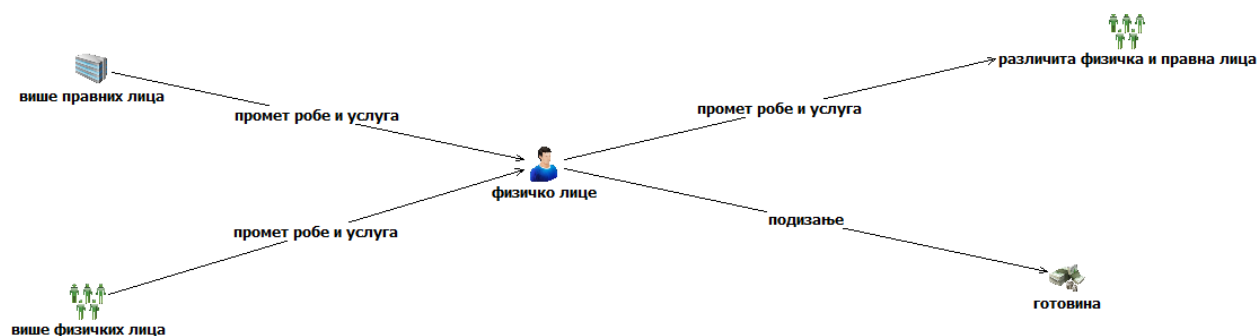
Током 2025. године, велики број извештаја о сумњивим активностима које су пријавили јавни бележници односио се на оверу уговора о зајму код којих је постојала сумња у порекло новчаних средстава. Наведено указује на потребу предузимања неопходних радњи и мера пре овера уговора, како би се спречила интеграција новца незаконитог порекла у легалне новчане токове.

ТИПОЛОГИЈЕ ПРАЊА НОВЦА

Надовезујући се на претходну област, у наставку су приказане типологије прања новца уочене на основу анализе пријављених извештаја током 2025. године.

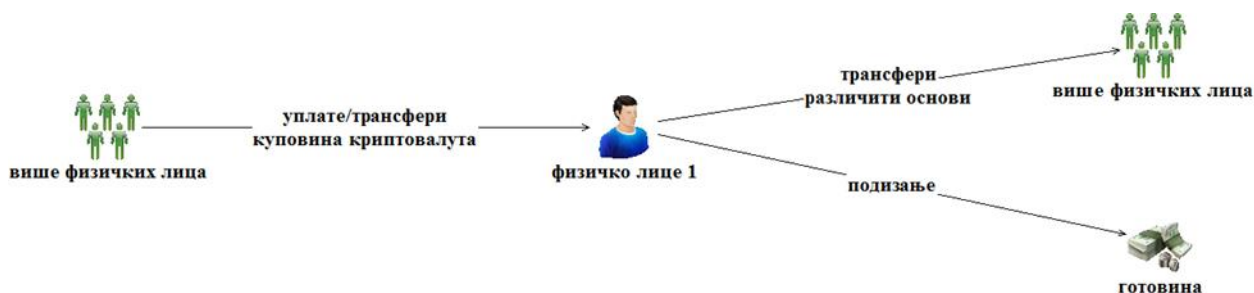
1. Злоупотреба личних рачуна физичких лица у пословне сврхе

Наставља се пракса злоупотребе личних рачуна у пословне сврхе. Конкретно, лица која су власници одређених правних лица или предузетничких радњи врше промет робе и услуга својих привредних субјеката преко личних рачуна, како би прикрила стварне приходе. Поред тога, лица која се баве нерегистрованом пословном делатношћу као што је продаја робе „на црно“, за оваква плаћања користе личне рачуне у банкама или услуге платних институција.

2. Преварне радње код трговине дигиталном имовином

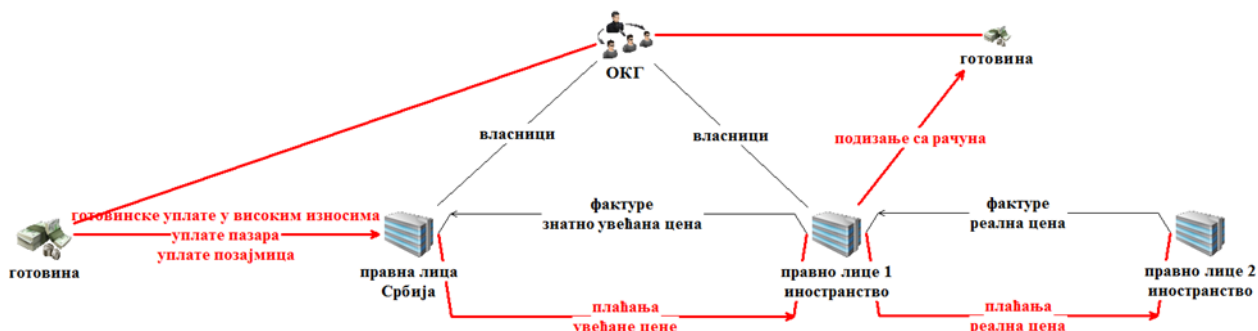
Банке су пријавиле велики број сумњивих активности које личе на злоупотребу личних рачуна у пословне сврхе, а многе од њих су квалификоване као преваре. Наиме, велики број лица уплаћује новчана средства на рачуне одређених лица (који се представљају као брокери) мислећи да инвестирају у нпр. куповину дигиталне имовине, а средства на крају користе примаоци за личне потребе. Често се тако стечена новчана средства преносе у корист приређивача игара на срећу.

3. Трговина половним аутомобилима

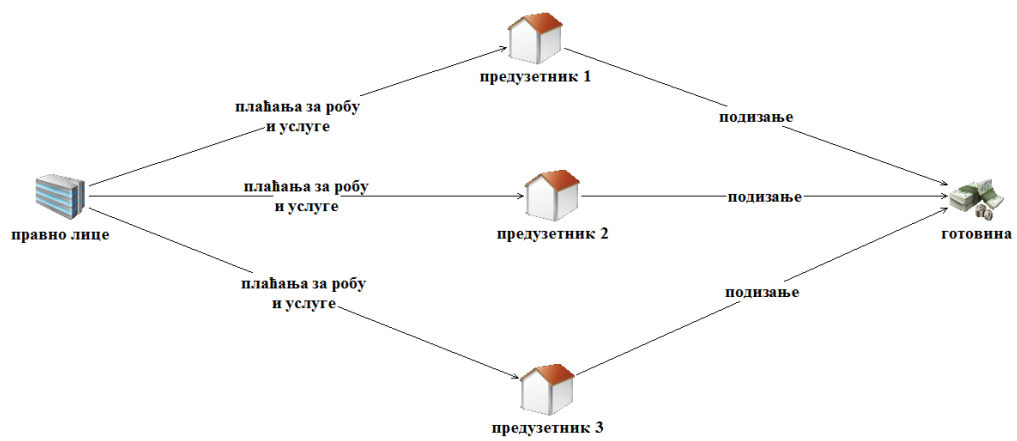
Сумњиве активности у вези са трговином половним аутомобилима настављају се у значајном обиму, а препознате су од стране банака. За разлику од претходних година, када су се позајмице и пазар уплаћивали директно на шалтерима банака, сада се уплата готовине у веома високим износима врши преко аутомата за пријем готовине, чиме се заобилази процедура достављања документације о пореклу уплаћеног новца као саставни део KYC (*Know your customer*) процедуре.

Трговина половним аутомобилима већ дуго представља једну од типологија прања новца. Новац непознатог порекла уплаћује се по основу пазара у корист правног лица, које се бави продајом аутомобила. Правно лице потом трансферише примљени новац по основу фиктивних фактура у корист другог домаћег правног лица, са чијих се рачуна потом врше плаћања правним лицима у иностранству по основу куповине аутомобила.

4. Извлачење средстава са рачуна правних лица

Као и претходних година, најчешће сумњиве активности које обвезници препознају и пријављују односе се на извлачење средстава са рачуна правних лица по основу лажне или фиктивне документације. Наиме, правна лица у циљу извлачења средстава трансферишу новац на предузетничке радње на основу фактура неистинитог садржаја, која затим прослеђују на рачуне физичких лица или их одмах подижу са рачуна. У сврху подизања средстава се често користе откупни листови који се односе на откуп пољопривредних производа или секундарних сировина. У другој половини 2025. године уочен је и модалитет извлачења средстава са рачуна правних лица по основу наводног закупа машина.

САРАДЊА УПРАВЕ СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

Тужилаштва

Надлежна тужилаштва су током 2025. године упутила 95 захтева Управи.

Тужилаштво	Број захтева
Јавно тужилаштво за организовани криминал	15
Виша јавна тужилаштва	80

Образложење сумње у прање новца из захтева тужилаштава најчешће се везује за криминалне активности попут пореске утаје, злоупотребе положаја одговорног лица, преварне радње, ненаменско трошење средстава, проневере, недозвољена производња и стављање у промет опојних дрога, удруживање ради вршења кривичних дела и др.

Део захтева тужилаштава се односио на прибављање података о лицима којима су на граничним прелазима Републике Србије привремено одузета средства за која се сумња да потичу од нелегалних активности.

Током 2025. године Управа је проследила укупно 103 информације надлежним тужилаштвима.

Тужилаштво	Број иницијатива
Јавно тужилаштво за организовани криминал	5
Виша јавна тужилаштва, посебна Одељења за сузбијање корупције	87
Тужилаштво за високотехнолошки криминал	11

Регионална распоређеност прослеђених информација вишим тужилаштвима приказана је у табели која следи.

Више јавно тужилаштво	Број прослеђених Извештаја
Београд	55
Краљево	5
Ниш	7
Нови Сад	20

У највећем броју случајева Управа је прослеђивала тужилаштвима информације због сумње у симуловане правне послове за које се претпоставља да немају економску оправданост (стварна купопродаја роба и услуга) већ да им је циљ извлачење средстава са рачуна правних лица. Такође, део информација је прослеђен надлежним тужилаштвима и због сумње у коруптивна кривична дела, трговину наркотицима, фалсификовање пословне документације као и сумње у незаконито порекло трансферисаних средстава.

Уочена појава већег броја пријава о сумњивим активностима са истим модусом операнди, које су након анализе Управе прослеђене у даљу надлежност тужилаштава, указала је на потребу израде стратешких анализа у текућој години.

Војно-безбедносна агенција

Војно-безбедносна агенција је упутила Управи укупно девет захтева. Приликом поступања по захтевима надлежне агенције извршене су претраге расположивих база података, провере података о прометима по рачунима као и провере података о трансакцијама извршеним преко платних институција. Највећи број размењених информација са агенцијом односио се на сумњу у коруптивна кривична дела, односно злоупотребе у вези са јавним набавкама.

Управа је Војно-безбедносној агенцији, након извршених анализа пријављених извештаја о сумњивим активностима, проследила само једну информацију ради предузимања радњи и мера из надлежности ове агенције.

Министарство унутрашњих послова

Министарство унутрашњих послова је, због сумње у прање новца или финансирање тероризма, упутило Управи 109.

У циљу поступања по захтевима Министарства унутрашњих послова поред провера расположивих база Управе, прикупљани су подаци о прометима по рачунима, подаци о извршеним трансакцијама преко платних институција и подаци од партнерских служби преко платформе ЕГМОНТ групе.

На основу анализе извештаја о сумњивим активностима пријављених од стране обвезника, Управа је Министарству унутрашњих послова упутила 30 захтева за пружање додатних информација о кривичним делима, везама са криминалним групама у Републици Србији и другим оперативним подацима којима надлежно министарство располаже. Лица у предметним захтевима доводила су се у везу са активностима попут трговине наркотицима, преварним радњама, коруптивним кривичним делима, финансирањем тероризма, али и због сумње да поседују средства незаконитог порекла.

Пореска управа

Пореска управа је Управи упутила 13 захтева за доставу података, док је Управа на даљу надлежност Пореској управи проследила 110 информација. Велики број прослеђених информација односио је се на сумњу да су извршена плаћања по основу лажних фактура привредним субјектима која су потом таква средства даље трансферисала на основу фиктивне пословне сарадње на рачуне физичких лица и предузетника, након чега се средства подижу у готовини.

Затим, уочене су и трансакције које су се односиле на злоупотребе личних рачуна физичких лица у пословне сврхе, а у циљу избегавања извршавања пореских обавеза.

Сумњиве активности које се односе на неосновани повраћај позајмица оснивача за ликвидност су још увек присутне али у знатно мањем обиму.

У прилог препознавања активности које оправдавају сумњу у постојање елемената кривичног дела пореске утаје показује и чињеница да су у току 2025. године од стране Пореске управе, а на основу информација Управе утврђене пореске неправилности и донета решења са укупно утврђеном пореском обавезом у износу од РСД 1.337.433.149,85 (ЕУР 11.145.276,25).

Агенција за спречавање корупције

Агенција за спречавање корупције је Управи упутила шест захтева у вези са сумњом на постојање несразмере примања и имовине функционера и повезаних лица која су пријављена Агенцији.

Народна банка Србије

Народна банка Србије је у складу са Споразумом о сарадњи у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, закљученим између Управе и Народне банке Србије, упутила Управи 53 захтева за проверу база података трансакција обвезника и лица која купују уделе у банкама као и лица која намеравају да обављају послове посредовања у осигурању.

Управа царина

Управа Царина је због сумње у вези са прањем новца проследила укупно четири информације. У истом периоду Управа је овом надлежном органу упутила десет захтева за доставу информација из његове надлежности.

Сарадња са партнерским службама из иностранства

Управа је одговорила на 115 захтева партнерских служби. Захтеви су се углавном односили на држављане Републике Србије који имају рачуне у иностранству, а који се доводе у везу са криминалним групама или криминалним активностима, као и на стране држављане који имају рачуне у пословним банкама у Србији, а доводе се у везу са криминалним активностима на њеној територији.

Управа је током рада на аналитичким предметима упутила укупно 90 захтева страним партнерским службама. Захтеви су се у највећем броју случајева односили на нерезиденте који имају рачуне или пословне активности у Србији, услед сумње у порекло средстава или законитост њиховог пословања. Такође, део захтева упућен је страним партнерским службама ради идентификовања имовине домаћих лица у иностранству.

Преглед партнерских служби са којима је размењено највише информација у 2025. години је приказан у следећој табели:

Страни ФОС	Захтеви страних партнерских служби	Захтеви Управе
Северна Македонија	3	4
Босна и Херцеговина	8	2
Немачка	4	12
Италија	4	7
Словачка	3	2
Малта	5	1
Црна Гора	34	6
Турска	1	3
Словенија	10	2
Бугарска	4	1
Сједињене Америчке Државе	4	2
Хрватска	4	5
Кипар	1	4

СПРЕЧАВАЊЕ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Анализом пријава сумњивих извештаја о активностима у вези са финансирањем тероризма у Управи бави се Група за спречавање финансирања тероризма.

Ова Група размењује информације са другим државним органима, партнерским службама и релевантним међународним субјектима. Посебно остварује сарадњу са Јавним тужилаштвом за организовани криминал, Безбедносно-информативном агенцијом и Службом за борбу против тероризма у Управи криминалистичке полиције Министарства унутрашњих послова. Сарадња се одвија кроз размену информација, као и прикупљање и анализу финансијских и др. података у вези са лицима за које су сумња да су укључена у терористичке активности.

Током 2025. године представници Групе за спречавање финансирања тероризма узели су учешће у следећим стратешким активностима:

- изради Стратешко-оперативног плана за спречавање прања новца, финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење у Републици Србији за период 2025-2029. године,
- изради Националне мапе пута за спровођење Заједничког акционог плана за спречавање и сузбијање тероризма и насилног екстремизма за Западни Балкан за период 2025-2030. године;
- изради Програма за спречавање и борбу против тероризма и свих облика радикализације и насилног екстремизма у Републици Србији за период од 2025. до 2030. године и Акционог плана за његово спровођење за период од 2025. до 2027. године.

Група за спречавање финансирања тероризма континуирано ради на стицању знања и вештина ради бољег сагледавања алтернативних начина преноса имовине и коришћења савремених технологија које се могу злоупотребити за финансирање тероризма, а поред тога њени представници активно учествују и у раду Радне групе за вршење контроле над непрофитним организацијама у својству члана.

Поред наведеног, ова Група је дала свој допринос изради редовних извештаја ФАТФ у вези са трендовима финансирања тероризма и техникама њиховог спречавања. У ФАТФ „Свеобухватној допуни извештаја о ризицима од финансирања тероризма“ из јула 2025. године, представљена је студија случаја злоупотребе непрофитне организације у Републици Србији за финансирање тероризма (www.fatf-gafi.org/en/publications/Methodsand Trends/comprehensive-update-terrorist-financing-risks-2025.html).

НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД ОБВЕЗНИКА

Управа врши посредан и непосредан надзор над применом одредаба Закона и ЗОРИ код следећих обвезника:

1. предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга
2. факторинг друштава и
3. обвезника из члана 4. став 1. тачка 19) подтачка (1) и (2) и става 4. Закона. (у даљем тексту: обвезници).

Сprovedени надзор

Посредан надзор се врши слањем Упитника о активностима обвезника у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, као и Упитника о активностима обвезника у вези са ограничавањем располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење, анализом добијених одговора, као и давањем додатних појашњења. Критеријум на основу којих се утврђује којим обвезницима ће се слати упитници када су у питању предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга је број запослених, географска заступљеност, годишњи приход и нето добитак правног лица или предузетника. Када су у питању факторинг друштва, наведени Упитници су послати свим регистрованим факторинг друштвима, која располажу подацима из Упитника.

Укупан број предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга у Републици Србији у 2025. години, уписаних у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга који води АПР, био је преко 5800.

Посредном контролом је било обухваћено 172 ових обвезника.

Поред наведеног Управа је вршила и посредан надзор над 30 друштава за ревизију која, поред послова ревизије, обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и над њиховим повезаним правним лицима која пружају рачуноводствене услуге.

Укупан број факторинг друштава у Републици Србији у 2025. години је 27 друштава. Посредном контролом од стране Управе била су обухваћена 23 факторинг друштва.

Непосредан надзор се обавља у просторијама контролисаног субјекта, увидом у опште и појединачне акте, евиденције и документацију, као и пословне књиге, изводе рачуна, кореспонденције и друга документа у просторијама субјекта надзора или правног лица са којима је субјект надзора директно или индиректно повезан, узимањем изјаве од одговорног лица или осталих запослених у субјекту надзора, као и тражењем података од државних органа и ималаца јавних овлашћења и прегледом документације.

Приликом израде Плана непосредног надзора, примењен је приступ заснован на процени ризика, који подразумева да ће обвезници, за које се оцени да приликом обављања своје регистроване делатности имају већу изложеност ризику од прања новца и финансирања тероризма, имати приоритет код утврђивања динамике Плана надзора.

Као критеријуми за оцену изложености ризику од прања новца и финансирања тероризма, коришћени су следећи елементи:

1. резултати Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма;
2. резултати посредног надзора;
4. годишњи приход обвезника;
5. сазнања која су добијена од стране других државних органа, као и НН лица;
6. сазнања добијена претрагом база Управе.

У 2025. години Управа је извршила непосредан надзор над 16 обвезника, и то над 13 рачуновођа и 3 над факторинг друштвима. и то:

- 10 редовних непосредних надзора над применом Закона - у 8 контрола су утврђене неправилности (72 привредна престапа и 14 прекршаја). Укупно је поднето 9 пријава за привредни преступ и 1 захтев за покретање прекршајног поступка;

- 9 ванредних непосредних надзора над применом Закона о централној евиденцији стварних власника над правним лицима која се баве пружањем рачуноводствених услуга. Ни у једном надзору нису утврђене неправилности које се односе на примену овог закона;
- 16 надзора над применом ЗОРИ код обвезника који се баве пружањем рачуноводствених услуга, при чему је у 11 надзора утврђено постојање неправилности које се односе на то да контролисани обвезници нису приликом обављања посла или делатности утврдили да ли имају послова или других сличних односа са означеним лицем. За наведене неправилности су покренути одговарајући поступци.

Судске одлуке

Управи су достављене 32 судске одлуке везане за поступке покренуте у претходном периоду. Против правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и одговорних лица у њима достављена је 21, против предузетника који се баве пружањем рачуноводствених услуга 8 и против правних лица које пружају факторинг услуге 1 судска одлука везано за Закон. Две судске одлуке се односе на Закон о централној евиденцији стварних власника.

Укупна новчана казна изречена правним лицима износи 11.164.000,00 динара, док су одговорна лица у правном лицу кажњена са укупно 1.067.000,00 динара. Укупна новчана казна изречена предузетницима износи 665.000,00 динара. За једног предузетника поступак је завршен опоменом за учињене прекршаје.

Превентивно деловање - слање Смерница као инструкција за рад

Новооснованим предузетницима и правним лицима која се баве пружањем рачуноводствених услуга 456 и новооснованим факторинг друштвима 4, послате су смернице - инструкције за рад ради упознавања са обавезама прописаним Законом и ЗОРИ и подзаконским актима.

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА И ЉУДСКИ РЕСУРСИ У 2025. ГОДИНИ

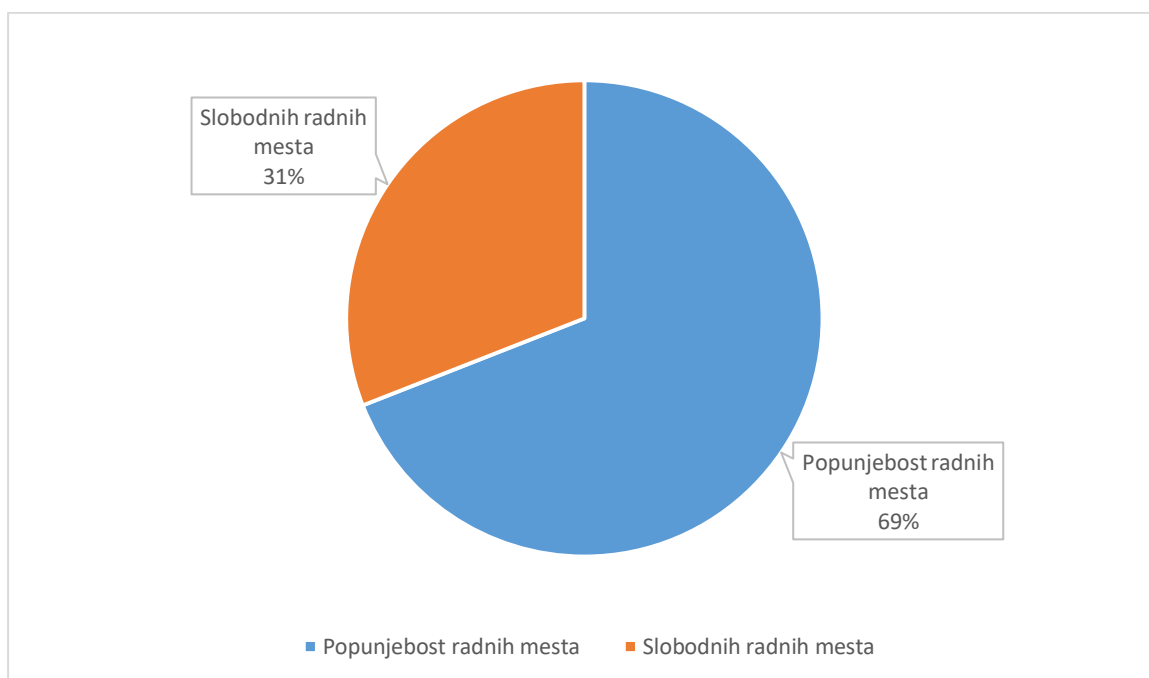
Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места за обављање послова из делокруга Управе образовани су:

1. Одсек за анализу сумњивих трансакција;
2. Одсек за сарадњу са другим државним органима и
3. Група за спречавање финансирања тероризма
4. Група за преданалитику.
5. Група за правне послове и усклађивање прописа са међународним стандардима;
6. Група за међународну сарадњу обуку и пројекте;
7. Одсек за надзор;
8. Одсек за финансијско-материјалне, информатичке, кадровске и опште послове;

9. Група за примену усаглашености пореских прописа на међународном нивоу.

За обављање послова који због своје природе не могу бити сврстани ни у једну унутрашњу јединицу, изван свих унутрашњих јединица, систематизовано је једно радно место као самостални извршилац изван свих унутрашњих јединица.

Узимајући у обзир број извршилаца 42 и стварно запослених службеника 29 (28 запослених на неодређено време + 1 лице на положају), произилази да је попуњеност радних места у Управи на крају 2025. године износила 69%.

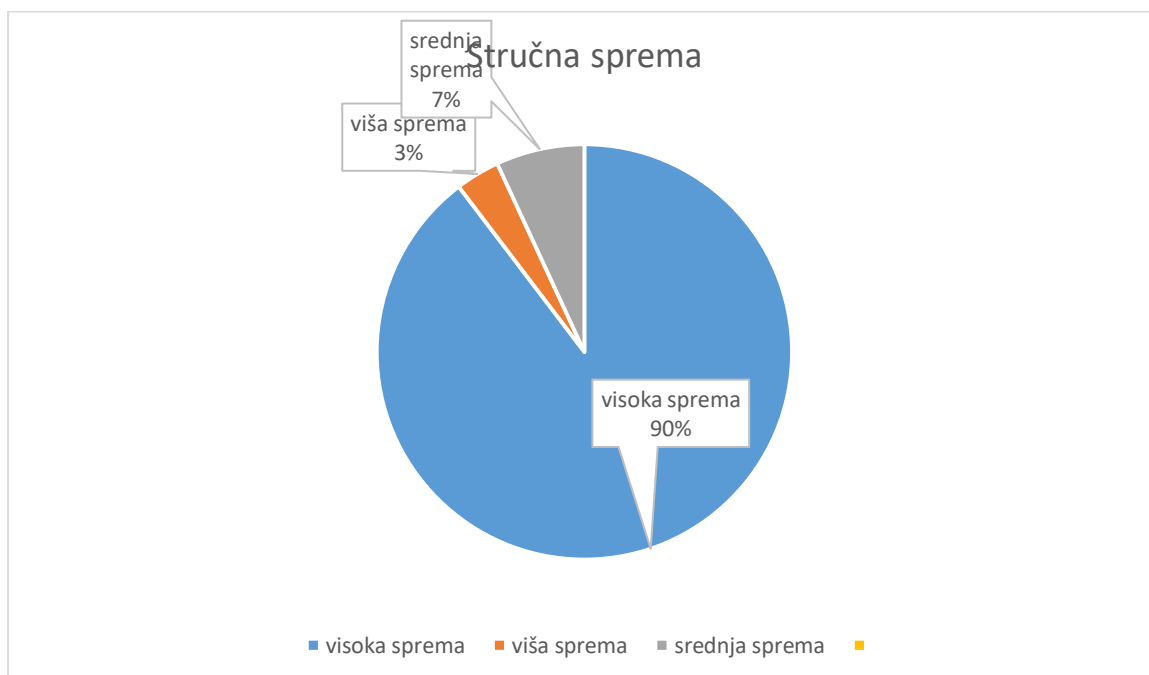

Од тога је 26 лица са високом стручном спремом, 1 запослени са вишом стручном спремом и 2 запослена са средњом стручном спремом, што показује високу квалификациону структуру запослених, односно да је 90% запослених са завршеним факултетом.

Година	Број запослених	Стручна спрема		
		висока	виша	средња
2025	29 (28 + 1 лице на положају)	26	1	2

Подаци потврђују да је квалификациона структура запослених на високом нивоу и у оквиру стандарда који задовољавају потребе финансијско - обавештајних служби, али

да Управа нема довољан капацитет у људским ресурсима због чега је у 2025. години, двоје запослених ангажовано по основу уговора о обављању привремених и повремених послова и двоје запослених по уговору о допунском раду.

МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ

Законом о буџету за 2025. годину, укупан износ трошкова који се финансирао средствима буџета Републике Србије за Управу је износио 300.101.000,00 динара.

Укупно извршење текућих расхода је 296.512.569,37 динара. Искоришћеност буџетских средстава у 2025. години, изражено у процентима износи 98,80%.

ПРИМЕНА ФАТКА СПОРАЗУМА

Управа је надлежни орган за примену међудржавног споразума између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о примени тзв. FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) споразума.

У току 2025. Управа је обављала комуникацију са обвезницима ради адекватне примене овог споразума, а у том смислу вршена је администрација права приступа апликацији за пријем извештаја од обвезника у складу са ФАТКА споразумом по спецификацијама ИРС, пружана подршка и праћење електронског слања извештаја обвезника кроз ФАТКА апликацију.

ПРИЛОГ 1 ОБУКЕ

НА КОЈИМА СУ УЧЕСТВОВАЛИ СЛУЖБЕНИЦИ УПРАВЕ, У СВОЈСТВУ
СЛУШАОЦА И/ИЛИ ПРЕДАВАЧА

	Назив обуке	Датум и место одржавања	Организатор
1.	Представљање Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма, процене ризика од прања новца и финансирања тероризма у сектору дигиталне имовине и ширења оружја за масовно уништење државним институцијама	29-30.1.2025, Београд	Савет Европе
2.	Представљање Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма, процене ризика од прања новца и финансирања тероризма у сектору дигиталне имовине и ширења оружја за масовно уништење	6.2.2025, Београд	ПКС
3.	Представљање Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма, процене ризика од прања новца и финансирања тероризма у сектору дигиталне имовине и ширења оружја за масовно уништење	7.2.2025, Београд	ПКС
4.	Представљање Националне процене ризика од финансирања тероризма и пролиферације	21.2.2025.	ПКС
5.	Утврђивање потреба за обуком Сектора тржишне инспекције у контексту примене ЗОСПНФТ и ЗОРИ	21.2.2025, онлајн	Савет Европе
6.	Прање новца – презентација студије случаја за правосудне органе	3-6.3.2025, Златибор	ОЕБС/Правосудна академија
7.	Конструктивна и асертивна организациона култура усмерена на међусобну сарадњу и тимски рад	6-7.3.2025, Београд	Републички секретаријат за јавне политике (РСЈП)
8.	Представљање Националне процене ризика, измена и допуна ЗСПНФТ-а, и практичне примене софтвера за означена лица	7.3.2025, Београд	ПКС
9.	Конференција AML- Представљање Националне процене ризика, типологија прања новца и финансирања тероризма, 6. круга евалуације и активности надзора	11.3.2025, Београд	Удружење AGOS
10.	Представљање кључних налаза Националне процене ризика од прања новца, финансирања тероризма и финансирања пролиферација 2024 и њихов значај за интерну политику обвезника нефинансијског дела система	20-21.3.2025, Врњачка Бања и Краљево	Савет Европе
11.	Делотворно управљање временом и састанцима	2-3.4.2025, Београд	РСЈП, Светска банка
12.	Симпозијум о ПУДИ (VASP Symposium)	8-10.4.2025, Сент Џулијан, Малта	Егмонт група, ФОС Малте
13.	Порограм обуке за подршку процесима дигитализације услуга за грађане	14.5.2025, Београд	РСЈП, Светска банка
14.	Кључни налази Националне процене ризика од прања новца, финансирања тероризма и финансирања пролиферације 2024 и њихов значај за интерне политике (рачуновође, посредници у закупу и промету непокретности)	27.5.2025, Нови Сад	Савет Европе
15.	Кључни налази Националне процене ризика од прања новца, финансирања тероризма и финансирања	28.5.2025, Нови Сад	Савет Европе

	пролиферације 2024 и њихов значај за интерне политике (тужилаштво, привредни и прекршајни судови)		
16.	Процена ризика и сразмерност у инспекцијском надзору	28.5.2025, Београд	НАЈУ
17.	HRMIS (информациони систем за управљање људским ресурсима)	30.5.2025, онлајн	СУК, ГИЗ
18.	Кључни налази Националне процене ризика од прања новца, финансирања тероризма и финансирања пролиферације 2024 и њихов значај за интерне политике (Рачуновође, посредници у закупу и промету непокретности)	10.6.2025, Ниш	Савет Европе
19.	Кључни налази Националне процене ризика од прања новца, финансирања тероризма и финансирања пролиферације 2024 и њихов значај за интерне политике (тужилаштво, привредни и прекршајни судови)	11.6.2025, Ниш	Савет Европе
20.	Радионица за обвезнике: Практична примена НРА, ЗСПН, ЗОР	16.6.2025, Панчево	ПКС
21.	Радионица за обвезнике: Практична примена НРА, ЗСПН, ЗОР	19.6.2025, Сремска Митровица	ПКС
22.	Превентивно деловање инспекције	26.6.2025, Београд	НАЈУ
23.	Сузбијање економског криминала у Србији	1-2.7.2025, Врдник	Савет Европе
24.	Нови алати и технологије	7-11.7.2025, Букурешт	ЦЕПОЛ
25.	Финансијске истраге у вези са дигиталном имовином	9-10.7.2025, Стразбур	Савет Европе
26.	Ка ефикаснијим инспекцијама	14-16.7.2025, Београд	НАЈУ
27.	ХРМИС (информациони систем за управљање људским ресурсима)	22.8.2025, Београд	НАЈУ, ГИЗ
28.	Comprehensive Update on TF risks	22.7.2025, онлајн	ФАТФ
29.	Повећање вероватноће за успех платформи вештачке интелигенције - изазови који у највећој мери могу да доведу до неуспеха у коришћењу вештачке интелигенције (<i>Increasing the Probability of AI Platform Success: Top Challenges that can lead to AI deployment failures</i>)	24.7.2025, онлајн	ISS World
30.	Етика и интегритет, други циклус обуке	Јули-септембар 2025, онлајн	Агенција за спречавање корупције
31.	Животни стил без отпада (<i>Zero-waste lifestyle</i>)	3.9.2025, онлајн	НАЈУ
32.	Курс о ФАТФ стандардима	22-26.9.2025, Бусан, Кореја	ФАТФ
33.	Спречавање корупције и незаконитих финансијских токова повезаних са еколошким криминалом на Западном Балкану	23-24.9.2025, Стразбур, Француска	Савет Европе
34.	Спровођење финансијских истрага	25.9.2025, Београд	ГИЗ
35.	Обавезе привреде у вези са применом Закона о Централној евиденцији стварних власника	25.9.2025, Београд	Унија послодаваца Србије
36.	Практична радионица за рачуноводствене агенције: "Спречавање прања новца – регулатива за рачуноводствене агенције"	25.9.2025, Златибор	Савез рачуновођа и ревизора Србије и Институт за рачуноводство и ревизију
37.	Вештачка интелигенција и јавна управа, 1. део	8.10.2025, онлајн	МЕИ
38.	Превентивно деловање у инспекцијском надзору	24.10.2025, Београд	НАЈУ
39.	Пореско пословање	28.10.2025, Београд	НАЈУ
40.	Заштита података о личности	29.10.2025, онлајн	НАЈУ
41.	Напредни курс стратешке анализе	3-7.11.2025, Острво Ман	ЕКОФЕЛ, ФОС Острва Ман
42.	Конференција о дигиталној форнзици (<i>Digital Forensics</i>)	4-5.11.2025, Београд	

	<i>Conference)</i>		Archibald Initiative
43.	Јачање сарадње у борби против трговине наркотицима и транснационалног организованог криминала	11-12.11.2025, Дубровник, Хрватска	ОПДАТ, Америчка амбасада
44.	Израда мапе пута за ЗАПЗБ за борбу против тероризма и насилног екстремизма	13-14.11.2025, Скопље, Северна Македонија	EU Knowledge Hub, МУП Р. Србије
45.	Улога посредника у промету и закупу непокретности, јавних бележника и адвоката у систему спречавања прања новца, финансирања тероризма и пролиферације,	18.11.2025, Београд	ОЕБС
46.	Вештачка интелигенција и јавна управа, 2. део	18.11.2025, вебинар	МЕИ, Амбасада Француске
47.	Улога рачуновођа и факторинг друштава у систему спречавања прања новца, финансирања тероризма и пролиферације	19.11.2025, Београд	ОЕБС
48.	Примена Закона о заштити података о личности	24.11.2025, Београд	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог
49.	Форум о посредовању у промету и закупу непокретности 2025	27.11.2025, Београд	
50.	Улога рачуновође и факторинг друштава у систему спречавања прања новца, финансирања тероризма и пролиферације	28.11.2025, вебинар	ОЕБС, УСПН
51..	Making effective use of Financial Intelligence Units' strategic analysis function to map proliferation and terrorist financing trends	1-2.12.2015, Стразбур, Француска	Савет Европе
52.	Дани рачуновођа	3-4.12.2025, Београд	ПКС
53.	Саветовање јавних бележника	5-7.12.2025, Златибор	ЈКС
54.	Даркнет пражмер и коришћење случајева за истраге на основу информација из отворених извора (<i>DarkNet Primer and Use of Cases for OSINT Investigations</i>)	9.12.2025, онлајн	ISS World Training
55.	Вештачка интелигенција и јавна управа, 3. део	16.12.2025, онлајн	МЕИ и Амбасада Француске